

ગાદમાવળી.

— ❦ —

સરવે શ્રી. ખીલા સગળને વાકે
કવીશ્વર દસપતરામ હાહ્યાભાઈની
બનાવેલી.

અમદાવાદ.

માણિકચોક આગળ હાગરીઆળની સામે
શ્રી હીરાભાઈ પંડ્યાના મહાનમાં
“અમદાવાદ રાઈમ્સ ગ્રંથ”માં,
હાળીદાસ માંડળચંદે જાપો પ્રસિદ્ધ કરી.

સંવત ૧૯૪૦, મન ૧૯૮૪.

કિંમત રૂ-૧-૦

ગરનાવઠી.

આલ વિશે ગરખી. ૧

આલો તમે આલ બાણી રૂડી;	આલો. ૧
મુઠી દેવી વાણી હોય ભુડા,	
રમવુ તો હાલ્યાની સાથે;	આલો ૨
કે કલ્યાણો નહીં આવે માલે.	
વચ્ચ વગરનાં નહીં ફરીએ;	આલો ૩
મા માપનું જોલ્યું મન ધરીએ.	
સૂડો પાળી સાથે નહીં રમેએ;	આલો ૪
જોલ્યું વાણીલાનું ખમીએ.	
જીભ જેવું કંઈ લેવા માટે;	આલો. ૫
ન લડીએ જાટાની સાથે.	
ગાયુ જાલે તે સાર;	આલો ૬
મુઠે તો કુપ્ય થયે ભારી.	
વિદ્યા ભણશે તે સાર;	આલો. ૭
તેના પર જઈએ ખલાહરી.	
ધધા વગરના નવી ફરીએ;	આલો. ૮
મહેતાજીની શિક્ષા મન ધરીએ.	
છાડીઆને ભણવા વિશે ગરખી ૧.	
મહેનો તમે ભાવ સહીત ભણાવો;	મહેનો. ૧
માંડા લોડા નિંદે તે નવ ગણાવો.	
ભણે તેતો ભગવંતને ભાવે;	
જીભ લેલ જ્ઞાન અપાઈ આવે;	મહેનો. ૨
સદગુણ ભાવે.	

તેનો અપજ્ઞશથી ભાગે,
 ને ધણી લાજનો અપ ભાગે;
 જાટો સાતજીવનું પદ માગે,
 દુરાચાર હોય ન ભણે તેમાં
 ભણ્યા જીવ્યા કેદી રહે જોમાં;
 અધીકનો હશે અભાજી એમાં
 ભણેલી હતી રૂઢિમાળી રાણી,
 મીરાંબાઈ મુલકમાં વખણાણી;
 જોતી કવિતા જન સૌ જાણી,
 પ્રીયાને પાપ ભણે લાગે,
 એવું યોઈ લખી ન ગયા આગે;
 માટે જોલનાય જીતી માગે,
 ભણ્યા વિના ક્યાંથી અક્કલ આણે;
 નીતિની રીતી તે રૂઢિ ભણે;
 ભણ્યા વિના જન પશુ પચાણે.
 ભણી ગાણી નાગરની નારી;
 શી રીતે નહીં કહીએ સારી;
 ચતુર લેજે ચીતમાં વિવારી,
 ભણે તમે આજસ ખબર જોડી,
 પણ તેથી લાજ નહીં થોડી;
 કેદે દલપત ખટુ કર નોડી.

જુને

જુને

જુને

જુને

જુને

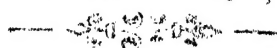
જુને

જુને

જોઈએ વિશે ગરબી

જન જાન સખી એક કાગળ લખીએ હોને એ સખ
 અમદાવાદ નામે આવ્યું, રહેર છે સાહેર;
 સખ કંપની કેર રાજ, પ્રભને પ્યારે.
 થાટા વચ્ચે માણિક્યોક, શોખા સારીર:
 વજ્ર લક્ષ્મીપતી ખડું લોક, વગા ગ

ઝેણું કહીએ ન આચરીએ જોન. લાજ ૭
 જે સુખ છે સારી છેડી,
 મા ખાપતી લાજ વધારે જોન; લાજ ૮
 ખણિ લાહ તણું સ્નાન કરશે;
 જ્ઞાપતિને એમ સુધારા જોન; લાજ ૯
 જે સંપ સગાથી તોડે ધ,
 તે કાઈ વખત લાથ વસે છે જોન; લાજ ૧૦
 જે સહનુ સારું ધરે છે,
 તેના દુઃખમાં દેવ વસે છે જોન; લાજ ૧૧

સજ્જનીને શીખામણની ગરબી. ૫

“કરું ન કરીએછું” એ રાગની.

શાંભળ જોન શીખામણ સારી, તે છે સાતર તારીછું;
 સુખ સંપાતિ સત કીરતિ સેવિશ, માનીશ વાન અમારી;
 સુજ્ઞને સજ્જનીછું. ૧

સજ્જ સપજાથી પોલો બનશે, પ્રીત સહીત પ્રભાતેછું;
 આજસને તો મેલો અળગી, વળગી ન રહો વાતે સુ. ૨
 પ્રારથના પરમશ્વરની કરી, ધર ધંધામાં ધસીએછું;

બધી સુણીએ ઉપદેશજી ઉત્તરો, ત્યાં નહી વાસો વરોએ સુ. ૩
 જે નારી વદારી નહારી, લડસે લાજ વિસારીછું;

તો તેમાંથી તુરનજ પાછા, હઠાએ હિમત હારી સુ. ૪
 ચટકની ચંચળ માથે, ચૌટામાં નહી ચાલોછું;

ત્યારણ વિના સુવરણનો, ઠાક ન કરીએ ઠાલો. સુ. ૫

પેહેલી પાંચો અણીએ, બાણીએ ગણીએ ભાવેછું;

કરજની ખાણ ન ખાણીએ, જે પડી નિંદ્રા ન આવે સુ. ૬

વાવડનો અડસટો ભોળન, ભવક કરીએ ભાણીછું;

વાવકથી અદકુ ખરએ, ધર ખાવાની નીશાની. સુ. ૭

દિલમાં થઈ મગર ન ડોલે, ખાલ ન ખાલે બળમાંજો;
 માન થઈ અબીમાન ધરચાથી, થઈ પ્રતિજ્ઞા પગમાં. સુઝ
 નઅપણામાં અમાન સરખો, સ્વાદ વસે છે સારાજો;
 મગરોમાં રસ નથી મીઠો, ખાટો તો ખો ખારો. સુઝ ૬
 હરખ હમેશ હેવામાં ધરોએ, કલએ કલેશ ન કરોએજો;
 માણસનું જીવન છે ગ્રાહ્ય, જરૂ ન નાણે જરાયે. સુઝ ૧૦
 મુશરૂલો સુંદરોએ સાથે, નાંખે ગણાએ જેનુંજો;
 દલપનરામ કહે દુનિયામાં, ધન ધન જીવનર તેનું. સુઝ ૧૧

ધેલી મુસાફરીની ઝરખી. ૫

“સામી સાંજના ઝોર છપાયો, લઈ પામણીયા” એ રાગની.

એક હતી મુસાફર ધેલી, સુણા સાહેલીચો;
 તેની આગળ એક તપેલી, સુણા સાહેલીચો. ૧
 ગઈ રાતની રાખી એડી, સુણા સાહેલીચો;
 હડી પરખાતે માંજવા એડી, સુણા સાહેલીચો. ૨
 ઘણી રીતે ઘણી ધણી થાકી, સુણા સાહેલીચો;
 બહુ ડાઘા રહ્યા તોય પાકી, સુણા સાહેલીચો. ૩
 પુરી રીતે તપેલી ઉપાડી, સુણા સાહેલીચો;
 સામી ભીંતની સાથે પછાડી, સુણા સાહેલીચો. ૪
 લેઈ પથરા તપેલીને કુટીર, સુણા સાહેલીચો;
 પડ્યા ફાંસ તપેલી તો કુટીર, સુણા સાહેલીચો. ૫
 થયા અપોર ભુખતો લાગી, સુણા સાહેલીચો;
 પછી વાસણ માગવા લાગી, સુણા સાહેલીચો.
 એને વાસણ ન આપે ડાઘી, સુણા સાહેલીચો;
 પછી રાગ તાણી ઘણી શાઈ, સુણા સાહેલીચો.
 તોય થઈ ન તપેલીતો સાજો, સુણા સાહેલીચો;
 હસે લોકને તે મરે લાજો, સુણા સાહેલીચો.

નથી સ્વારથ આપણા જરાચરે, સુણા સાહેલીચો;
 તેના ઉપર ક્રોધ તુ કરોએ, સુણા સાહેલીચો. ૯
 જાત ફજતી ગાયતી ખમીએ, સુણા સાહેલીચો.
 તેને તજીવેતો કુધ કયાંથી જમીચરે, સુણા સાહેલીચો. ૧૦
 કાઈના સાથે કુંકારે લડીએ, સુણા સાહેલીચો;
 એમાં આપણે હલકા પડીએ, સુણા સાહેલીચો. ૧૧
 સાંખી ચાલે તે ગાજસ માંડુરે, સુણા સાહેલીચો;
 દિલે સાચુ માનો નથી ખાંડુરે, સુણા સાહેલીચો. ૧૨

કુલણીની ગરખી. ૧

“વાલા તમારી જોઈને રહીછું વાડરે વાલાજી.”

કુલણી તમે કુલાઆ કેમ કુલ્યારે કુલણી;
 આ ઉપજ ખરચનો અડસટો કેમ ભુલ્યા મારા કુલણી.
 કરજ કરીને વરા ભલા તમે કીધારે કુલણી;
 આ ગરથ પરાયા ખરચોને જસ લીધા મારા કુલણી. ૨
 ઘર વેચીને ધીં સાકર તો લીધારે કુલણી;
 આ જમણ સરસ સામા વડીયાથી કીધા મારા કુલણી. ૩
 પીતાંખર પેટીરીને પંગતમાં ફીંઆરે કુલણી;
 આ મનમાં કુંદ્ય કરી મુઠ્ઠે કર ધરીઆ મારા કુલણી. ૪
 વળનો દિવસ થયો કે માગે નાણાંરે કુલણી;
 આ નાણાનાં કાંઈ ન મળે ડોકાણાં મારા કુલણી. ૫
 આ કુલણી ઉપર અરજી થઈ ત્યાંથીરે કુલણી;
 આ જપત થઈ મિલકત કાલાડી ધરમાંથી મારા કુલણી. ૬
 કુલણી તમને જોણે કુલાવ્યારે કુલણી;
 આ તેતો કાંઈ મદદ કરવા ન આવ્યા મારા કુલણી. ૭
 કુલણી તો કુવો શોધવા ચાલ્યારે કુલણી;
 આ ગરથ વિના તે અફીણ ન કાંઈએ આવ્યાં મારા. ૮

જમત્રી વખત વખાણુ ભજા જે કરનારે કુલણુ; ૭
 આ એ સહ હાથ કરે નીચા આચરતાં મારા કુલણુ. ૮
 આ અવસરે તે અધીક વખાણુ અડધારે કુલણુ; ૯
 વખણુ આ અવસરે તે એવકુરે બનાવ્યા મારા કુલણુ. ૧૦
 ઘોરમાં પટકુળને બાંધ્યા અંદરવારે કુલણુ; ૧૧
 આ ઘર બાળીને ચાલ્યા તીરથ કરવા મારા કુલણુ. ૧૨
 કુલણુની રાંડ રૂવે માહિ વાળીરે કુલણુ; ૧૩
 આ કુલણુ સીધાયા ટેકા ટાળી મારા કુલણુ. ૧૪
 ભાળાને નરશી શિખામણુ દેશે કુલણુ; ૧૫
 તે નીસાસાનું પાપ ધણું શરે ભેશે મારા કુલણુ. ૧૬
 હીલમાં હલપાની શિખામણુ ધરતી કુલણુ; ૧૭
 તે કરજ કરીને નાન વાન નવ કરતી મારા કુલણુ. ૧૮

શિવજી વિશે ગરબી ૭.

શિવજી તણા મહીમા જહુ મોટા, મોટા નથી ખરો છે જીરે;
 વેદ પુરાણ કુરાન કીતાબે, અધિક અધિક ઉચરવાએ સુણતો
 મનનો જીરે. ૧
 શિવજી વિના સંસ્થાણુ સધજાથી, જરી નહી મોભા બે જીરે;
 પાઘડી પેહેરી પામરી આઠી, ન શાભે નાગોખાવો. સુ. ૨
 હાંડી જમરખ તક્તો માંડી, શોભાવ્યું ઘર સાંજે જીરે;
 હીવા વીના અધારા ઘરમાં, સૌ દેખે અધારે. સુ. ૩
 સરવે અંગે સાંતુ તાંતુ, નાવ નવીન બનાવ્યું જીરે;
 પાણુ તેમાં એક છાદ્ર પડ્યું તો, તરી ન તેડે આવ્યું જીરે. સુ. ૪
 પરમશ્વરનું બાહાનું પકડે, શિવજી ન પાળે સાચું જીરે;
 કવાથ પીએ ને કરી ન પાળે, તો હંચાનું કાચું. સુ. ૫
 પુન્ય દાન કે પ્રારથનાથી, જરી પાપ નહિ ભરે જીરે;
 લાંબ શીપારશ લેશ ન ચાલે, પરમશ્વરની પાસે. સુ. ૬

જે બાળપણથી ગરબણમાં, ખંપણ જોડું મળશેછરે;
 પુરાણ આપણને આવે, તે પાણ તે નહિ ટળશે. સુ૦ ૭
 શીમળ થકી સંપુરાણ થાશે, પરમશરની પ્રીતીછરે;
 હાપતરામ કહે દુનિયામાં, સુખદાયક શુભ નીતી. સુ૦ ૮

—૦૦૦૦૦૦૦—

સ્ત્રીને ભણવા વિશે ગરબી. ૮

તમે ભણ્યા ભલી ભાત ખાઈ હિંદુવાણી,
 રહેા સુખી હીન રાત ખાઈ હિંદુવાણી;
 જેથી દુષ્ટ પુણ્ય જાય ખાઈ હિંદુવાણી,
 સ્થીર સારા પુત્રી થાય ખાઈ હિંદુવાણી;
 રાખો સંપ સગા માંડ ખાઈ હિંદુવાણી,
 નહી કલેશ કરે કાંઈ ખાઈ હિંદુવાણી;
 સુખ સતમાં સદાએ ખાઈ હિંદુવાણી,
 શુભવંત એમ ગાય ખાઈ હિંદુવાણી;
 શીખો સારા ટામ ઠાજ ખાઈ હિંદુવાણી,
 વધે લોક માંડી લાજ ખાઈ હિંદુવાણી;
 તજ પીયરમાં પ્રીતી ખાઈ હિંદુવાણી,
 રહેા સાસરે સુરીતી ખાઈ હિંદુવાણી;
 કાઈ કરે સારા જોષ ખાઈ હિંદુવાણી,
 સુણી કાંઈએ ન ક્રોધ ખાઈ હિંદુવાણી;
 જાજે અક્કલ અભિવ ખાઈ હિંદુવાણી,
 હાપત કરે દેવ ખાઈ હિંદુવાણી;

માત વારનાં વખાણ. ૯

ભણ્યે ભાવે ભગવાનને,
 વણ્યે તુરજ સંગાથ;

સજીએ સામગ્રી સ્વરસાગી,
 હજીએ આપણ છે હાથ,
 આદિત ઉગ્યો આકાશમાં,
 કુદરતન કુદરે આરં તારું
 જુદો જરૂર ન જાણીએ,
 મતલબ સુરજ સાફ,
 સોમ સરીખા શીતળ બને,
 કામ બખંતા ને હોય;
 સમજણ પામે જો શાસ્ત્રની.
 કુદરેશ ન પામે હીન કાપ,
 મંગળ ચાહે સહ મનુષ્યનું,
 આપણું મંગળ થાય;
 વરસે તરશું ફળ પામીએ,
 એવું સમજીએ સદાય.
 સુખ જન પુદી અતી સુખથી,
 કરી શુભ રીતો વિચાર;
 પ્રીતી રાજે પરીબ્રજમાં,
 ને છે જગનો કરતાર,
 મુરજન ખીજે જુગ આપતાં,
 જરોએ કરોએ નહી શોક;
 ધરોએ વિદ્યા નિત નિત નવો,
 ફરીએ હરીએ નહી ફોક.
 શું કરવા લડીએ બોકથી,
 ચક્રીએ પાધરી ઘાટ;
 ધડીએ દિવશે ન જોડીએ,
 ધડીએ વિદ્યાના ઘાટ.
 શનિશ્વર એએ હરી સ્મરણમાં,

ભજીએ ભાવે ૧

ભજીએ ભાવે ૨

ભજીએ ભાવે ૩

ભજીએ ભાવે ૪

ભજીએ ભાવે ૫

ભજીએ ભાવે ૬

ભજીએ ભાવે ૭

તેવી રાખીએ ટેવ;

કાણ સમ આવે કામમાં,

દલપતરામનો દેવ, બજીએ ભાવે. ૮

—૦૦૦૦૦૦—

ભુંડી ભાજન વિશે ગરબી. ૧૦

ભાઈચો જેની ભારજી ભુંડીરે, તેને પીણ અંતર ઊંડી;
ભાજ તજીને લગાઈ કરે નિત, ભાજવા સોઠ ભરાય.
સારા મનુશના ઘરનું વગોણું, જોણું જગતને થાય. ભાઈ. ૧
જેમ ખીલાડી ઊંઘરને જીતે, એમ નાથ સામા કરો નેણું;
પગ થકી પ્રગટે માથા લગી, એવાં વાકાં કાઢે વેણ. ભાઈ. ૩
ચાર ઘડી પેણ અંજીટે ટળે, ત્યારે સુખ ખંનેને થાય;
ઘડીએ આવીને ઘેર એસે ત્યારે, શેર સોલી સુકાય. ભા. ૩
પોહોર ચડે દીન પોહોડીને ઉઠે, એપે લગાઈના ચાલ;
જો લડનાર કાઈ ન જડે તો, પડતાજે પોતાનાં ખાળ. ભા. ૪
સ્નેહ કરી કહી સ્વામી સંઘાતે, ખેશી ન જાલે વાત;
હુમાણની પેઠે ધુંધવાતી, રહે રોશ ભરી દીન રાત. ભા. ૫
પેજ થકી તો ઘણુંજ પોતામાં, સમજાણ જાણે સજાય;
દેવ થાકે તે મનુશના મુખની, શીખામણે શું થાય. ભા. ૬
પંડિત શાસ્ત્ર ભણૂલ પુરાણી, માઠી સભામાં મનાય;
માન તજી મુરખીના માહોડાના, તેજ દુકંદારા ખાય. ભા. ૭
જેને નીતી હોય તે નર જાણે, આણે ખાજી અહંકાર;
ગદાપણનો જનવત કહે, કાઈ ગરવ ન કરશે લગાર. ભા. ૮

કુદ નર વિશે ગરબી. ૧૧

કુદ નર કુદની કાણી, સુજી સહુ સ્નેહજ આણી;
મોઢું વેહેલું કામ સુધરે કે, ખગડે એ માણસ માનનીરીલ;
પાતે કર્યું તેતો પાપર જાણે, નારીને ગારે નીત. કુદ. ૧

સાસુ નાંદે દેશાણી જોડાણીના, સાસા બુઢા સુણી જાલ;
 વાંક વિના વનીતાને તજે તો, તે નર ખરને તોલ. ૬૬૦૨.
 કાગડે ઘેરનું ઘુડ કરે જોમ, ગોરી મદા મમરાય;
 ધરના કરે સૌ રૂપ ધણિશ, તેથી બુઢો મહી ધાપ. ૬૬૦૩
 સાસીઆના સાથે લદા કારે, રાંડ ઉપર તે રીસ;
 સારા માણસની શિક્ષા ન આને, જેને રૂપો જગદીશ. ૬૬૦૪
 માનનીનું અપમાન કરે નીત, ગાએ નહારી ગાળ;
 તુચ્છ ગણે તીરશ્ચાર કરે તો, તે નરનું માં બાળ. ૬૬૦૫
 સમબુનો ઢોળો નુરત ઢળે, કાઈ ઘરકું આવી કહે ઘેર;
 જાંઘું કહે કે આડું બુઢે, તેનો પાર આવે શી પેર. ૬૬૦૬
 પોતે તો આપ પીએ ઘણું સાર, ને વજ્ર ધરે શુભ રીત;
 નારીને આપે નિત્યે નહાર, કહો કેમ પ્રગટે પ્રીત. ૬૬૦૭
 સ્વામી સાંભળને વાંક વિના, આવી કાગનીને લહે ઢાપ;
 સારી રીતે સમાધાન કરે નહી, હીજડા જેવો હોય. ૬૬૦૮
 પીયરોમાં પટકુળ ન પુરે, તો સ્વામી કરે જતાપ;
 કહે ધનવંશ એ કંથ સ્વરૂપે, પેલા જનમનું પાપ. ૬૬૦૯

જેનીઓને ઉદય કરવાની ગરબી, ૧૨
 નવલ આવ્યું છે હુનર નરેશનું;

કાઈ કાળ કરો રાજ -
 પૃથ્વી ગર્ભ પરદેશી હાથે,
 એ માટી ભુલ તન્ના માથે;
 તન્ન સંગ ન રાખ્યો કાઈ સાથે,
 દેશી ગીતો કુખ સરવ ટાંગોર આપણા દેશનું.
 આ વખત બુઢો તન્ન વિચારી,
 નીરવન થઈ પેલાં નર નારી;
 કાંઈ પણ વસ્તુ નથી ખારી,
 તેથી તેને કાળ કરે કાળ આપણા દેશનું.

તમે હીવશે સુધુ દુર ધરી,
 હીલ જાલી ખુબ વિચાર કરો;
 હવે ભયન થઈ કાંઈ ભુગની કરો.
 દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૩
 તમે સગાં કુટુંબના સંપ કરો,
 બળી દેવાદાર થતેજ હો;
 તમે નિત્ય ઘટાડો નાત વરો,
 દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૪
 બન મળતે તુલજ ગરબ છાંડો,
 તમે માટાં કારજ નવ માંડો;
 તમે પરણ્યા પેઢીનાં શીદ રાંડો,
 દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૫
 વિદ્યાનો સ્વાદ સદા ભાખો,
 મન ઉદ્યમમાં અહોનીશ રાખો;
 શીદ ભાગ્ય લખ્યું થાશે ભાખો,
 દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૬
 પડતર જમીન તે ખેડાવો,
 ઉગશે જો તજ વંખત વાવો;
 નિર ઉદ્યમો ઉદ્યમમાં લાવો,
 દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૭
 અદાલત અરજી અજસાવો,
 ભુરખાંચાને લાંચ ન સુધાવો;
 નાતોલા પાગ ને નાતો

દેશી મીત્રો દુઃખ સરવ ટાળોરે આપણા દેશનું. ૮
 પરદેશી દુનર પ્રગટ હો,
 સંચાને જોયો શીદ કરો;
 ભુરખાંચાને લાંચ ન સુધાવો,

દેશી મીઝો દુઃખ સરખ ટાળેરે આપણા દેશનું.

૯

મુઝા પછવાડે ન રોવા વિરો ગરખી. ૧૨

રાગ ધોળ.

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

જેથી તેને જાંપ ન ઉપજે, જીવમા સમજી જીવુરે;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

ગોવીંદજીએ કહ્યું ગરડને, કુટે રહે જે કાઈ;

મરનારને માહા દુખ ઉપજે, ધરે નીસાસા રાઈ;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

૧

હોંટ લાળ ને આંસુ ઝરે, તે જમ ચર પાપ પરાણિ,

રૌરવ માહા રૌરવનાં દુખથી, એ દુખ અદકુ જાણિ;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

૨

કાંઈ છાતી કુટે શીર કુટે ચુટે કેશજી હાથે;

એ સઘળી પરી પુરાણ પિઝા મરનારાને માથે;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

૪

લોક વખાણિ કે ન વખાણિ તે સૌ સાંજી રહીએ;

જો હૈયામાં હેત વધે તો દુખ તેને શિદ્ધ થઈએ;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

૫

સકુતા રમપુરાણ હોય ના, રહે કુટે ન વિચારો,

જીવતાં વેર વળી ન શકે તો મરતાને વળી મારો;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

૫

કુટયા થકી જે કાંઈ દેખા તો, કુટે ભેઈને પાણિ;

શ્યા મળે તમ કુટી શરીરમાં, રાગ ઉપાધી આણિ;

વાલાની વાંસે રાગ તાણી નવ રોવું.

એની શાખા મસો અળગી, વળગી રહે તો વેડેમ;

જેથી સુખ ઉપજે એ જીવને, પુંપ કરો કરો કાંઈ પ્રજો;

બાલાની વાંસે રામ તાણી નવ રોવુ.
 રોશો પછી તેને નવી જોશો, જાશો આંખ તમારો;
 દત્તપતરામ કહે હીલ સોધી, માનો શિક્ષા મારી;
 બાલાની વાંસે રામ તાણી નવી રોવુ.

શિયળનું ધોળ ૧૩.

(શિયળ એટલે અભિચાર અથવા છીનાણુ ન કરવા (વશી.)

ખડુચર ભલે આવીયાં એ રામનું.

સુજો સમજી સફળ નર નારિયો,	શિયળ પાઠ ૧
જાઠો શિયળ તો મહી માય, શિયળ પાગો શ્નેહધી;	શિયળ પાઠ ૨
જે કામ શિયળ સારી રીતે સાચવે;	શિયળ પાઠ ૩
સરવે સફળ મંગરથ થાય.	શિયળ પાઠ ૪
જ્ઞાના રૂપાની શોભા ન સમજાએ;	શિયળ પાઠ ૫
જ્ઞાના સરસ શિયળ શાગમર.	શિયળ પાઠ ૬
જેવાં નકટાને ભુક્તિ નાંખ્યાં;	શિયળ પાઠ ૭
એવા શિયળ વિના નર નાર.	શિયળ પાઠ ૮
નથે લાજ અધિક ઠીક લોકમાં;	શિયળ પાઠ ૯
પરં લોકમાં મુક્તિ પમાય.	શિયળ પાઠ ૧૦
સુખ સપતિ શિયળથી સંવિધે,	શિયળ પાઠ ૧૧
રીઝે જગ કરતા જગરાય.	શિયળ પાઠ ૧૨
મોઢે શિયળ સરવ રીતે સાચવો;	શિયળ પાઠ ૧૩
તજો કામો હરામીના સંગ.	શિયળ પાઠ ૧૪
જરીએ ડરીએ નહીં ધરાયના ડર થકી;	શિયળ પાઠ ૧૫
ભારે ડરીએ શિયળ થતે ભંગ.	શિયળ પાઠ ૧૬
તજી લાજ એ અદખો ન જાતીએ;	શિયળ પાઠ ૧૭
નહીં જોલીએ મઠ છક માંય.	શિયળ પાઠ ૧૮
નહીં નજરે સરળ રીતે માલીએ;	

હાંશી મસ્કરી કરીએ ન કાંઈ.	શિયળ પાં ૬
ફાટી આંખે રૂં ને કાંઈ ફાંતણ,	
તેનું ડાટોએ માટીમાં મુખ.	શિયળ પાં ૧૦
તજવી તજવી સોખને નીત્ય તેહની;	
જેને લજવી જનેતાની કુખ.	શિયળ પાં ૧૧
ભાણવું શાણવું તો તેહનું ધન્ય છે;	
જેણે કુળને લગાડ્યો ન કાંઈ.	શિયળ પાં ૧૨
ભાણી ગળીને શિયળ ન સાચવે;	
એના ભાણેતરમાં ઉઠી આગ.	શિયળ પાં ૧૩
હાંયા કુટા ખાસે ખાલ હાંશીએ;	
દેખી ફાંશોને નાશીએ દુર.	શિયળ પાં ૧૪
શિક્ષા સુંદર દલપતરામની;	
જાણી કામની શિક્ષો જરૂર.	શિયળ પાં ૧૫

લગનમાં ફાટાઈ ન ગાવા વિરો જરૂરી. ૧૪

ધોળકામાં ધરમશી કુલતો, મેઘાડમર ગાજે. એ રાગનું.
આવો સૈયરખાઈ ખેનડી, ગાઈએ ગીત રૂપાણી;
મંડપમાં મેલો દીવડો, ભલાં ધાય અજવાણી. ૧
આજ ઘડી આનંદની, આજ રજની રૂપાણી;
સોનાનો સુરજ ઉર્ગાચો, આજ દિવસ દીવાળી. ૨
ગાઈએ ગીત ભલાં ભલાં, વેવણીને હરવાયે;
ખાલ ખેઅદખી ન ખાલીએ, જેથી જાત લજવીએ. ૩
ગાળી નાળીના ધળની. એતા ગાય નહારે;

આપણ ઉત્તમ કુળનાં, નહી ગાઈએ નહારે.
જનમ ને ભાત્ય તો જાણીએ, ખાલ ખાસે જે ધડીએ;
ખાસે નહારે તો નાયકા, એમાં આધાં ન પડીએ. ૫
હવે જનની એરતો, જોકું ગાતાં લજવાયે;

મધ્યમ જાતની માનની, ગીતે મશ્કરી ગાશે, ૩
 મશ્કરી પણ મરજાની, આપણી એવ ન યાચી;
 જરૂર ફટાણની હોય જો, કહું એટલું યાચો. ૭
 વેળણને કુરો બાંદરી, ગાંઠ પુછો વાળો;
 વેરાગી કહીએ વેવાળને, કાંધે કાંપણો કાળો. ૮
 એથી અધીક વિધે યાચરે, નીચી જાતમાં ભળવા,
 આપ ભાઈ એકા સાંભળે, જેવા વેશ્યાના ભડવા. ૯
 ધીક પણો અવતાર એ, શબ્દ શું કહીએ જાણ; ૧
 કામની નહી એતો કુતરી, મરદ નહી એતો માણ. ૧૦
 મારી શીખામણ ગાળએ, જેથી રામજી રીઝે,
 દસકત દલપતરામના, દીક્ષમાં લખી લીજે. ૧૧

સંપ વિશે ગરબી. ૧૫

દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે, હાર જે કાંઈ સંપ તજીને
 સુખ માગે, તેના સુનેલા શતર જાગેરે;
 દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે, ૧
 હારે તજી સંપ લડલડી આવે, તેમાં પુરત ત્રીજાને ફાંસે;
 દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે. ૨
 હારે જે કાંઈ વીધા જમીન સારે લડતા, રાજ યાચીને
 રંહ્યા હવે રડતારે, દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે. ૩
 હારે હંતુએ હંમે વિચારી નહિ જોશો, ખરેખાત છે હાથ
 માં તે યાચો રે, દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે. ૪
 હારે તમે ટંટા ધરમના ટાળો, જે જે યાચો બાજે તે ધ
 રમ પાળોરે, દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે. ૫
 હારે છજા દગા કપડ હો છોડી, આપણા દેશની થઈ આ
 ખર થોડીરે, દેશમાં સંપ કરેરે સંપ કરે. ૬
 હારે કરી સંપ કાંઈ હુમર ઉઠાવો, દેશની વખત ફેલાવો.

રે, દેશમાં સંપ કરો સંપ કરો. ૭
હરિ ડાઘનું સાર દેખીને શાંદ દાઝો, તેને ખુડાડી મારવા
ન પાઝારે, દેશમાં સંપ કરો સંપ કરો. ૮
હરે માનો હલપતરામની વાણી, પક્ષપત બીજા સત પ્રમા
ણીરે, દેશમાં સંપ કરો સંપ કરો. ૯

કેક ન કરવા વિશે મરખી. ૧૬

તજો તમે કેક કરમ કરવું;	તજો તમે કેક ૧
જેથી થાપ માત તવના મરખી,	
નથી એમાં સ્વાદ કરો સારો,	
વિવેકની નજરેથી વિચારો;	
કુખી થાસે કેકનો કરનારો.	તજો તમે કેક ૨
પીચે જે જન મહીરા તાડી,	
તેના કુળ દેશું દેખાડી;	
જાએ પદથી દેશ પાડી.	તજો તમે કેક ૩
અફીણથી કંઈક ગયા હડી,	
ગમાવી ગાંઠ થકી મુંડી;	
ગુલા કુખ હરીઆમાં ખુડી.	તજો તમે કેક ૪
મુરખને મુરખ મળે સંગી,	
લીલાગર ભાંગ પીએ ભર્ગ;	
અક્કલ હીણાં તે તડખંગી.	તજો તમે કેક ૫
મફર હું માનમ જે ખાશે,	
જરૂર અક્કલ તેની જાશે;	
સારા સારા લોકમાં નિદારો.	તજો તમે કેક ૬
પીએ ડાઘ ગાંજે ગુણ જાણી,	
ધુમાડો ખેંચે જળ આણી;	
એનાતો અક્કલ બેચાણી.	તજો તમે કેક ૭

દે સરવે રાગ કરે તનમાં,
 અમ સંભળ્યું વધિ જનમાં;
 આરો તને જાની લેલે મનમાં. તજો તમે કેદો ૮
 ન આશો પાક કહી પ્રાંતે,
 નથી સત્પાઈ ઘટે આંતે;
 રહેલે રૂપ માણસની રીતે. તજો તમે કેદો ૯
 પ્રભુ થઈ ને હોલમાં હાંચે,
 કહી એવું કરમ નહીં કરીએ;
 શિખામણ સારી રહે ધરીએ. તજો તમે કેદો ૧૦
 બનાવી ગરબી બહુ સારી,
 સુણી ને દેશે વીસારી;
 તેના મુખ ઉપર પેઝતી. તજો તમે કેદો ૧૧
 વારે વારે શું કહીએ વારે,
 શ્નેહ કરી કહુછું તમે સારે;
 ગાનો દલપત કેહે કહ્યું મારે. તજો તમે કેદો ૧૨

ગરબી ૧૭.

કેદીની સ્ત્રીને પરતાવો તે વિશે,
 મા મુજને કેમ હીધારે કેદી કંથને,
 કાણડી સોહ્યાં કીયાં જનમનાં વેરજો;
 જન્મ સમે નવ આણ્યો મારા અંતને,
 મળથુળીમાં ઘોળી ન પાચું ઝેરજો. મા મુજને ૧
 હોયેરી નાખીરે બળતી આગમાં,
 હોગરબાનો નથી હવે ઉપાયજો;
 ભાગવવું કુખ સખ્યું મારા ભાગ્યમાં,
 રજની રહ્યા રહેતે વીતી જાયજો. મા મુજને ૨

(૨૪)

આવરણ મારી અતી લાંબો થઈ,
તરામ નહી જો તડકે તોડ્યો ભપજો;
કરમ તજી કાણીરે કયાં ભણે કહો,
જાંપ કુવાની કુવા વિશે સમાયજો. ગા. મુજને ૩
શું કરવું જીવને આ સંસારમાં,
હાય મરે તો આનમ હત્યા થાયજો;
સાત જન્મ પામું શોક અપારમાં,
પાર ન આવે કરતે કોડ ઉપાયજો. ગા. મુજને ૪
રમણ ને જમણ ના મુજને નવી ગજ,
માથે હોયો દુખનાં માટાં જાડજો;
એ દુખથી છોડાવે મુજને આ સજ,
પુણ્ય માનું પરજીવને પાડજો. ગા. મુજને ૫
કરી જન્મ ધરશું ત્યાં સુખ પામશું,
આ અવસરતો જોજો ગયા અવતરજો;
દેવું કહણ રાખીને હિમત રાખશું,
ભાગે લખીએ દેવે આ ભરજાવજો. ગા. મુજને ૬
પાપ નથી કીધાં મેં આવડાં આ પજો,
પ્રગટી આવ્યાં પેલાં ભવના પાપજો;
લેખ લખ્યા દેવે તે દાખ્યા નવ ટોજો,
કરમ કરે તે ન કરે માને પાપજો, ગા. મુજને ૭
હીલમાં એમ સગજો દુખ ન માનવું.
રાખું હાં આમાં કેના ઉપર રાશજો;
ભવ પેલે કીધાં તે ભાગવી છુટવું,
દહપતના સ્વામીને ન દેવો દોશજો. ગા. મુજને ૮

(૧૫)

મરખી ૧૯

કેફીના ઘરનો હેવાલ.

કેફી સૈયર જેનો કંથડોરે, તેના પુરણ પાપ;

મનમાં ઉઠાક્ષી મટે નહીં;

હારે તપે તનડામાં તાપ.

કેફી ૦ ૧

એવો દીસ અજખામજોરે, જાણે જીવનો રંગેલ;

આડા ખોલો અફીણીઆ,

હારે એના ગાત્ર ગળેલ.

કેફી ૦ ૨

એક ટકાની નહીં આપ્યરે, પીટા ચાટાનો ચોર;

દાહાડી દોરાએ દરખારમાં,

હારે પુઠ લોકાનો સાર.

કેફી ૦ ૩

અપોઆએને ઘણા આપ્યરે,

કાંતો જીંધે કાં ગાય, રજવાની શકુની રહે નહીં;

હારે રંગું રંગાનું પાપ.

કેફી ૦ ૪

ખારથી આવે એ બાકજોરે;

હીણા દેખાય હાડ, ખુણે કાળીને પડે ખાટસો;

હારે બધરી છર્છઆનો કાળ.

કેફી ૦ ૫

ખાજકને ખાવા નહીં ખાજરીરે,

પીટા પ્રગટે ઉફાંદ, છતે પાણીએ બગે છાતડી;

હારે વોડે રંગપો રાંડ.

કેફી ૦ ૬

લાજ ફીણા લેજ નહીરે, જનશે તરણાથી તોલ;

તેવા અફીણના તોરમાં,

હારે ખોલે જુઠોરા ખાલ.

કેફી ૦ ૭

કોઈ કોઈ વખત થાય કેફી થકારે,

દેખા કુટો હેરાન, તેએ શીખ દલપતરાગની;

હારે ક્લીબારે ન કાન.

કેફી ૦ ૮

સજનનોએ કેડ કરવાનો વિચાર ન રાખવો.
 સજન સાક વિચારી, સારી શીખામણ મન પરીએ; ૧
 જેમ તેમ મુખ બાલાએ, જેથી હીલ માંહી કરીએ.
 કેડ ન કરીએ ૦
 તાળી પાડી દોષ દેખાડી, કહુધું દાહાડી દાહાડી; ૨
 માર વેણ તમે માનોનો, તજ્જતે દાર તાડી. કેડ ૦
 કેડ કરવાથી ઘટશે ભાઈ, ચીનમાંથી ચતુરાઈ; ૩
 જન ખરચા લેવી લુચાઈ, જાદી એ મુરખાઈ. કેડ ૦
 જાજ ઘટેને કાજ ન સુધરે, એમ ન વિચારે અંધો; ૪
 સાર નથી એમાં કાંઈ અંતે, ધર આવનો પંથો. કેડ ૦
 વેદ પુરાણ કુરાન કીતાબ, જો જો હેતે તપાસી; ૫
 એ લક્ષણ તજવાથી મળશે, સધજેથી શાખાથી. કેડ ૦
 કાજ મુલાનો મત એજે, મત જે અધ્યાયનો; ૬
 હિંદુમાં જોઈત્યાથી, પણ દોષ ધણી દારનો. કેડ ૦
 દાર સાર માર તાર, ચોરખાનું ચિત થાશે; ૭
 કોઈક સમે સૌક્યમાં આવી, જીવતેમાંથી જશે. કેડ ૦
 વચ્ચ તજને જાજ વિનાના, ખરની રીતે રખડી; ૮
 કહે દજપત કરમાં હોવો ભઈ, કોઈ કુવામાં ન પડશે;
 કેડ ન કરીએ.

કેડના અવગુણ વિશે.

કેડી સાકા કેડ તાજા અવગુણે કહું કું કેડલા,
 નીરજળ નર જે કેડ તાજા કરનારે જગમાં નેડલા;
 આ જગમાં ને નર કેડ કરે.

- તેના તનમાં રોગ અનેક હરે;
તેના નીકરે જગમાં લાજ નરે,
કેહી લોકા કેહી મૂળા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૧
- તેના બાળક બાળરીને રડશે,
તેને લેણાવાળા નીત નડશે;
પછી ગમરાઈને બાઈરીને લડશે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૨
- નીત્ય નવલી ફરીપાદો પાશે,
કપડાં હરરાજે વેચાશે;
કેહી સરકારે દોરાશે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૩
- એ ભાન થઈ ભુલો ભમશે,
નરસો જગપામાં જઈ રમશે;
અબીમાન તણ માણો ખમશે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૪
- તેને ઘર ધંધો નહી હાથ ચડે,
લગી ભુલો જાશે કેહી વડે;
તેને રસ્તો મીઠો નહી જડે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૫
- એવો અકલહોણો કાણ હશે,
ધન ખરચોને દુખીયારો થશે;
કાણ મરવા સાચ પુર જશે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૬
- નધીરે એમાં સ્વાદ હશે,
કેહીયો હાલટા ઘેરાન થશે;
વળી મરીને જમને હાથ જશે,
કેહી લોકા કેહી તણા અવગુણરે ૬૬૬ ૬૬૬ ૭

તન્ન વીગતેથી વિચાર કરો,
 વળી પરમધરથી કેક કરો;
 દલપદની વીનતી હોલ ખરો;
 કેફી લોકો કેક તણા અવગુણે કહું કહું કેટલા.

કળીકાળમાં કેફીને ચેતવણીની ગરબી. ૨૧

એક કારણ કહું કળીકાળનું સોલ;
 જાણ અધરમ વિકરાળનું સોલ.
 જે કાઈ લોકના વાણી મધુ પીવતારે સોલ;
 આજ થયા છે આવી જીવતારે સોલ.
 ઉપર વેશ તે જિંયા વણનારે સોલ;
 આહાર કરે તે કુંભકરણનેરે સોલ.
 સારાં શાસ્ત્ર ભણીને ભુલા પડે સોલ;
 રસ્તો છોડીને રત્નમાં ચડે સોલ.
 જિંયા વણ કરમ નીચુ કરે સોલ;
 નામ શીવ શક્તી તાણુ ખરે સોલ.
 જેનો સ્પર્શ થએથી નાહાવું પડે સોલ;
 કહેશે મધુ તે દેવીને ચડે સોલ.
 જેમાં માંસથી દોષ જાણ રહે સોલ;
 તેમ પીવામાં પુન્ય છે કહે સોલ.
 એતો વેદના પેરી રાવણ વંશનારે સોલ;
 કાંતો કુટુંબી કેસો કંસનારે સોલ.
 અધુ જીવતી લાવે છે જીવ જીવે સોલ;
 ભાળા લોકોને ધણા ભાળવે સોલ.
 કહેશે એક પુરાણ વાત છે કહીરે સોલ;
 મધુ પીવામાં પાપ છે નહીરે સોલ.

જીવંત શ્લોક બનાવે મધુપાનનારે લોહ;	
સમજાવે જીવ અંગનાનનારે લોહ.	૧૧
જે કાઈ દુષ્ટ કરમ એવું આચરે લોહ;	
માત્રીક નામ તેહનું ધરે લોહ.	૧૨
નીચ જરતુનાં નીચપણું જે હનું લોહ;	
તીરથ કરાવે નામ તેહનું લોહ.	૧૩
અંધ વાંચે સભામાં શુષ્ક પરમનારે લોહ;	
હીલમાં ભરેલું દુષ્ટ કરમનારે લોહ.	૧૪
તેમાં નામ ધરાવે દેવી બાળનું લોહ;	
કરમ કરે તે અંડાળનું લોહ.	૧૫
ભોષા લોટા ભોળાશો નહીં ભરમનારે લોહ;	
નથી એ વાત કાઈ ધરમનારે લોહ.	૧૬
એવા દેનાની વાત માનશે નહીં લોહ;	
વાતો એ વેદમાં નથી કહીં લોહ.	૧૭
એવું કરવું તે સાર કાણ જાણશે લોહ;	
વાદ સભામાં કાણ તાણશે લોહ.	૧૮
ત્રાપ હુમા ગૌમાંસ પાપ છોટું છે લોહ;	
તથા મહીરા પાપ ત્રાટું છે લોહ.	૧૯
એવી રીતે લખીયું છે શાસ્ત્ર સરવનારે લોહ;	
ગણતા નથી તે પાપ ગરવનારે લોહ.	૨૦
કહ્યું માનીને દલપતરામનું લોહ;	
કરવું ન કામ હરામનું લોહ.	૨૧

ગરબી ૨૧

કેફીની બધરીના મહિના.

કારતક મહીને કેફી જેનો કંધો સાહેલી,

આ એ અખળાના દુઃખનો નાવે અંત સાંભળ સાહેલી;
 દાવશ પટે ને રજની ખાટી થાયે સાહેલી,
 આ કેફીની અખળાના કેમ દીન જાણે સાંભળ સાહેલી;
 હીમાળાનો શીતળ વાયુ વાયે સાહેલી;
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જળપ સાંભળ સાહેલી. ૧
 આ માગશર મહીને સુખ પામુ શી પેરે સાહેલી,
 આ કેફી કે તો માંડ્યો અકરાકર સાંભળ સાહેલી;
 આ ઉપજ પુરમની વાત કરી નવ જાણીરે સાહેલી,
 આ ખાંધ ખેડા નીજ ખાપ તણી કમાણી સાંભળ સાહેલી;
 પડ્યો રહે કાંઈ કેફી રસ્તા માંપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જળપ સાંભળ સાહેલી. ૨
 પોસે તો ધર વેચી ખેડા પાપીરે સાહેલી,
 આ પીપર જવાની રજ વહુને આપી સાંભળ સાહેલી;
 જોએ મુજને પરણવું એવું પાપરે સાહેલી,
 આ પેલા ભવનાં દુઃખમન માને ખાપ સાંભળ સાહેલી;
 એ રતમાં સાસરે જવું સૌ આહીરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવા રીતે કેમ જળપ સાંભળ સાહેલી. ૩
 આ મહીનામાં ખાલે લોક વસંતે સાહેલી,
 આ તે દુખાણી કેફી કે જોનો કંથ સાંભળ સાહેલી;
 પન પાલોખાં આંખે આવ્યો આહીરે સાહેલી,
 આ દુખાણીને સુખ નથી જોણ કે પોહીર સાંભળ સાહેલી;
 ભર ગાન રાણી પીઠ મળવા મન થાયે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવા રીતે કેમ જળપ સાંભળ સાહેલી. ૪
 કામણમાં નરનારી એકે હાગરે સાહેલી,
 આ કેફીની અખળાને અંતર આગ સાંભળ સાહેલી;
 રમે જમને હસે મળી નર નારે સાહેલી.
 આ કેફીની પાણી ખાપ માર સાંભળ સાહેલી,

જોડુને રાધુ પર ખુણા માંપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી, ૫
 ચર્ધતરમાં કેમ ધારજ રાખુ ચીતરે સાહેલી,
 આ કેફ કરે કેફીશું નીતને નીત સાંભળ સાહેલી;
 એ પરમધર કેમ આવો વર આપેરે સાહેલી,
 આ એ વરધી તો અતી ભલો રંડપો સાંભળ સાહેલી;
 સોહણાવાળાની ફરીઆદો પાપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી, ૬
 વોલખતે આવ્યો મહીનો વર્ધશાપરે સાહેલી,
 આધામખ એ લીલ પાપ ખળીને રાખ સાંભળ સાહેલી;
 સુરજ તપે તો છતર આકુ રાખુરે સાહેલી,
 આ લીલ દાઝે તે કાની આગળ દાખુ સાંભળ સાહેલી;
 રજની થટીને દહાડો ઓઠો પાપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી, ૭
 જોડ તો જીવલડો જળવા લાગેરે સાહેલી,
 આ કેફીની અખજાનો આનંદ ભાગ્યે સાંભળ સાહેલી;
 પગ દાઝે તો માજડીચો લઈ પારે સાહેલી,
 આ કાજજડું દાઝ તે કેમ કરી કાફ સાંભળ સાહેલી,
 કેફીડાને દાઈ કહે ન સમજપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી, ૮
 અશાડ એડી આવ્યો એ મનપોરે સાહેલી,
 આ ઓઠો હરખ પરીને પાથે ખાર સાંભળ સાહેલી;
 કેફી કંથ ખ ધીપ્પાનામાં માહાયરે સાહેલી,
 આ પરજિલીના લીલમાં એ રત સાસે સાંભળ સાહેલી;
 બીલી પરા વિધ વિધનાં અન વવાપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી, ૯
 આવાજમાં એ શીવ પુજન નહી કીધરે સાહેલી,

આ દેવે મુજને કેફીને કર દીધા સાંભળ સાહેલી;
 ચિત્ત ટળે તે બસની બુઠો ચોરે સાહેલી,
 આ એ સગપણ કરનારો મરણે જોર સાંભળ સાહેલી;
 ભાવ્યવંતી જે પેઢ સાથે સોહાયે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી. ૧૦
 ભાદરવે ભરજોજન એજે જન્યે સાહેલી,
 આ કેફીની ખઈરીને કેમ મુખ પાપ સાંભળ સાહેલી;
 નહીએ આપ્યાં પુણ્ય જળનાં પુરે સાહેલી,
 આ પેઢ સાંભળતે આગ જળે છે ઉર સાંભળ સાહેલી;
 માળે ખેરી પાંખોડાં ખડલાપરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી. ૧૧
 દીવાળીના દહાડા આસો માસે સાહેલી;
 આ કેફીની ખઈરી તે નીત ઉદાસ સાંભળ સાહેલી;
 રમે જમને ધરે નવા શણગારે સાહેલી,
 આ કેફીની નારીને નયણે જળ પાર સાંભળ સાહેલી;
 ગુણવંતી મળી મળીને મરણા ગાયરે સાહેલી,
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જન્ય સાંભળ સાહેલી. ૧૨
 માસે અધીકમાં અધીકપણે શું કહીએ સાહેલી,
 આ પેઢ પાંખોખાને એકલા કેમ રહીએ સાંભળ સાહેલી;
 એ વરથી મુજને જોડાવા પાયરે સાહેલી;
 તેા દત્તપત્નના સ્વામીને લાગુ પાપ સાંભળ સાહેલી. ૧૩

ગરબી ૨૨

કેફીના અવગુણ વિશે.

શીખ કહુંધું તે સઉ સાંભળોરે,
 ફેલ વીચ અફીણ હો લાભ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

અવગુણ આત્રા અફીણમારે,

એધી હોય છે અક્કલ હીણ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

મોહોદે મોહલ ચઢીને ખેસતારે,

અફીણધીજ એજ થપા હરરાજ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

જે નર બિજન જમતા ભાવતારે

રડતાં હીઠા અનને કાજ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

વાહન રથ ઘોડાને પાલખીરે,

ચાલ્યા પગ પાળા નજી તેહ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

રાતા માતા શરીરે શોભતારે,

હીઠા તેહના દુરખળ દેહ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

જે નર ચતુર શીરોમણી જગતારે.

નીરખાંતે નીંદ્ર લે નેણ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

જે નર બહુ બુદ્ધીથી બાલતારે,

તે નર ભાખે ભાગાં વેણ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

જેની અતી સંભાળતી આપરે,

તે નર લોકમાં નીંદાએ હો લાલ;

લાલ કસુંબા નવ લીજીએ.

જેનું સાંચપણું બહુ માનતારે,

તે સાચ થતા સમ આપ હો લાલ;

(૬૪)

લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૮
તોપણ સામ મનાચ્ચે નહીં તેહનું,	
સરવે ભોઠ તજે વીખાસ હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૯
તે નર ફુનીઆમાં જીવતા મુચે,	
સારે મનુષ્ય ન યેસે પાસ હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૧૦
ખડુ દુઃખ જો યેહવા અંધાણી,	
કાઈ દીન કર મુગની હોય હાલ હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૧૧
પૃથવી કુપર પગ ધસવા પડે,	
તે ધડી આવે આહોડે ફીણ હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૧૨
જે કાઈ તજસે વસ્તુ કેફની,	
રાજ પાસે શ્રી ભગવાન હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૧૩
શીશા સુંદર કલપતરામની,	
સજન સહુ ધરજે કાન હો લાલ;	
લાલ કસુંબા નવ લીલચ્ચે,	૧૪

ગરબી. ૨૩.

સારા માણસે કેફીની સંગત ન કરવો.

રાગ ઘોળ.

સજન સખળાચ્ચે કેફીનો સંગ ન કરવો, ૨૬.
સમજી કાળા સાપ સરીખા પાપ મણી પરહરવેર;

સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૧
 હર પીએ તે રૂપ સરીખા, હરો વીસવાસ ન કરીએ;
 ભાંગ પીએ તે ભાંગીઆ જોવો, તેથી વેગળા રહીએ;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૨

પીએ તાડી તે પરેત સરીખા, અફીણ ખાય તે હુવો;
 ગાંભીર તે ગાંભીઆ જોવો, તે પણ તણ્ય તેવો;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૩

સંગ કર્યાથી અંગ વળગશે, રંગ જશે ખરલાઈ;
 મનમાં હશે ભ્રમંગ થણા તે ભંગ થશે સહુ ભાઈ;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૩

પ્રથમ અફીણના પેસા નહીં લે ધરનું પાસે પોળી,
 વળગાડોને થશે વેગળા રહેશે આંખો ચોળી;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૫

સહુને સરખા કરવા ગોલે, ખાસે વાત બનાવી;
 નાક કરે જેમ નાત વપારી, ભોળાને ભરમાવે.
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૬

ખરો ધણા શુણ ગાશે, પીશેને વળી પાશે;
 જાશે જર જામન કુખ પાશે, પછી થણા પસ્તાશે;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૭

આવા ખોષતે ખલી જિંદા, લુન્દા દુરગુણ લેશે;
 સૌરા સજ્જન સંતાપથી સુણીને દોષ વીસારી દેશે;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૮

દોષ તજે સંતાપથી સુણીને, રોશ ગમતો રાખો;
 દલપતરામ કુનીયાં મધે દેખે તેણું ઠાજે;
 સજ્જન સધળાએ કેદીનો સંગ ન કરવો. ૯

ભરથાર વશ કરવા વિશે.

અલખેલોરે અમ્મ માત જોવાને જઈએ, એ રાગની છે.

લલના નહીં થાય લગાર કામણ મંત્ર કરશે.

આ મંત્ર કરે હરથાર વશ ભરથાર થશે. ૨૬.

પ્રાણ થકી પીઠિજી છે પ્યારા, ન્યારા ન રહે નાથરે.

સરવ થકી લાગોછો સારા, હું વેચાઉ તમ હાથ. કાં ૧

તન મનમાં રહું સાજી તાજી રાજી દેખુ રાજરે.

જો કહી જાણું કાંઈ કુરાજી.

હું પ્યાં દરીએ જાજી કામણ ૨

માત પીનાએ ખાટી કરીને, હેતે સાંપે હાથરે,

સુખ આપો કે દુઃખ આપો, તમે છો મસ્તકના નાથ;

કામણ મંત્ર કરશે. ૩

શુણ સાગર ગંભીરછો સ્વામી, હું અવગુણ ભરી આજરે.

પોતાની ગણી પ્રેમ નીભાવે, પાંડુ ગ્રહવાની લાજ;

કામણ મંત્ર કરશે. ૪

સ્નેહ તમારો જોઈને સ્વામી, જામી મીલકત જેમરે.

ખુખ ખુશી થઈ ન રહો ખામી, પામો પુરણ પ્રેમ;

કામણ મંત્ર કરશે. ૫

ભહું કરહું ભગવંતે મારો, સફળ કરશે અવતારરે;

મહેર કરી મન ગમતો આપ્યો, તમે સરખો ભરથાર;

કામણ મંત્ર કરશે. ૬

શગા સરવ તમે સાડ તજીઆ, તજીઆ સેવર સંગરે;

દોસ્તી સરવની દુર કરી, હું રામો તમારે રંગ

કામણ મંત્ર કરશે. ૭

આભ જીવિયોને નીચે અવની, અવર નથી આધારરે; •

આશા રાખુ એક તમારી, છો સુખના હાતાર;
 માકણમત કશે.
 જો સુંદરીને શીલે સ્વામી, તો શોભે શણગારે,
 નહી તો તે શણગાર સરવ છે, આગ તાણા અંગાર;
 કામણ મંત્ર કશે.
 ફુનીઆમાં નર તમને દેખુ, બીજા લાલ ફરીરે
 વૃન્ધ માણધું તે સંધ્યાને, હોય અમોર વણર;
 કામણ મંત્ર કશે.
 જળ જંતુને જળ સંગાયે, જોવી પુરાણ પ્રીતરે,
 પળક પડે જો દુર તરફડે, એજ અમારી રીત;
 કામણ મંત્ર કશે.
 પાર ન જો પ્રીત પરાણતાં, સ્થીર ખેશી એક ઠામરે;
 રાત દીવશ કવીતા રચનાજો, રચસે દલપતરામ;
 કામણ મંત્ર કશે.

ગરબી રહ

ધોળ.

જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણ વનવાસ આલ્પાત્મારે
 સીતાજીએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ તે સમયે રામ
 ચંદ્રજીએ કહ્યું કે તમે પીયર બન્યો તે સમયેનું ધોળ.
 “મામરે માધા મુલનું” એ રાગનું છે પણ દોઢ બનસ્તી છે.
 રામ લક્ષ્મણ વનમાં સીધાવના, સતી સીતાને આવતા
 સાથ કહે રથનાથ, પધારો પીયર ભણી.
 નહીતો આહીં રહો સસરાના રાગમાં, હોને હળીમળી સાસુ
 સંગાય; નહીતો જોડી હાથ, પધારો પીયર ભણી.
 અમે વસ્તીમાં નહી વશીએ વીનતા, અમે કરશું જા

- વનવાસ; તમા પાત્રા ત્રાસ, પધારો પીયર ભણી. ૩
- સાથે રથ કે ચોડું નહીં રાખીએ, નહિ રાખીએ ઘાસી કે
ઘાસ; કોઈ અમ પાસ, પધારો પીયર ભણી. ૪
- તમે કાચનો પથ કીધો નથી, મરણે મલિવાધી પાત્રા
ધાડ; લીટો એવો નાક, પધારો પીયર ભણી. ૫
- અમ વનફળ ખાઈ ખુશોમાં રહીશું, કોઈ કિવધતો કેવળ
શાક; વીના લુણ પાક, પધારો પીયર ભણી, ૬
- વનમાં નથી મંદીર નથી માળીઆં, નથી પોઢવા કાજ
પલંગ; રંગીત નવરંગ, પધારો પીયર ભણી. ૭
- કરશું પાસ કે પાનની ઝુંપડી, સુવા સાથે ખુએ અંગ;
એમાં શો ઉમંગ, પધારો પીયર ભણી. ૮
- કામાં હીરના ચીર તો નહિ મળે, વનમાં નહિ મળે ફેર
તા કુલેલ; કે તેલ પુલેલ, પધારો પીયર ભણી. ૯
- વનમાં નહિ મળે શાણી સાહેબીઓ, કરશો કે સંગે ખાંતે
થી એલ; ઉનંગ ભરેલ, પધારો પીયર ભણી. ૧૦
- વનમાં માનકો રહેજે રાક્ષસ બણા, ત્યારે તરફ ફરેજે બહુ
જોર; જેવું થાયું જોર, પધારો પીયર ભણી. ૧૧
- વનમાં વાઘ વરને વાંદર જેવા, બણા વિચરે જનાવર ધોર;
ખય નહિ ઢોર, પધારો પીયર ભણી. ૧૨
- હજીરુકાળે વાણે ઉના વાપરા, એવું દેખીને પાસો ઉઠાર;
જપારે જેઠ માસ, પધારો પીયર ભણી. ૧૩
- વરસે યથ ને અમકશે વીજળી, તેવે ઠાણે તો તરે તમે
વાસ; નહિ છત્ર પાસ, પધારો પીયર ભણી. ૧૪
- મોઢા પર્વત દેખીને માનની, તમે નજરે જોયા નહીં જાપ;
હીંડે ખાવા ખાપ, પધારો પીયર ભણી. ૧૫
- તમે રાજ કન્યા કાપા કામળી, વનવાસનાં કુખન વેઠાય;
કાપા કરમાપ, પધારો પીયર ભણી. ૧૬

- ધરમાં અંધારું દેખી ડરી ધણી, નથી નીસરમાં કદી ધર
ખાર; હો નાનુક નાર, પધારો પીપર ભાણી. ૧૭
- તમે બાળક વળ વર્વ સોજનાં, નથી સંઠ વેઠ્યાં લગાર;
તમે કાઈ વાર, પધારો પીપર. ૧૮
- પરાણી આવીને પીપર ગયાં નથી, તમને મળવાને, ઈછે છે
ભાય; એપે આત આપ, પધારો પીપર. ૧૯
- રાત્રી જનકજી તમને ઝાંખે ધણી, તેના સંદેસા આવે સ
દાય; તેડાં પાછાં જાય, પધારો પીપર. ૨૦
- ભાત ભાતનાં ભોજન ભાવતાં, તમને માકલશે મહોપાળ
પુરાવીને ધાળ; પધારો પીપર. ૨૧
- અમે અવધે કરીને જ્યારે આવીશું, સ્નેહે ભેશું તમારી
સંભાળ ત્યારે તતકાળ; પધારો પીપર. ૨૨
- રૂડી મીઠીલાપુરી મન માનતી, તેમાં પામશે પરમ વિ-
રામ હો ખાપનું ગામ. પધારો પીપર. ૨૩
- ગોરી તમને ગમે તેમ હું કરું, એમ દલપતરામનો શામ;
કહે રામરામ; પધારો પીપર. ૨૪

ગરબી ૨૬.

સીતાજીના જવાબનું ઘોળ.

રામ ઉપર પ્રમાણે.

એવું સાંભળીને સીતાજી કહે, સુજી સુદર શ્યામ સુભાષ
પ્યારા મારા પ્રાણ; સાથે રાખો સ્નેહથી.
જુદા પડવાની વાત વાહાજી કહે, તેતો બાલ બાલે તી
ખા ખાણ; રંધુકું ભાણ; સાથે રાખો. ૧

જવાબી જ્યાં તમે ત્યાં ધર માકરું, તમથી વેમળી તે પર

- દેશ; હું જાણું હજી, સાથે રાખ્યાં ૨
તમે જોશોને વેશ જે ધારણા, તો હું જોશોને ધર વેશ;
જરા કરે કેશ, સાથે રાખ્યાં ૩
સ્વામી તમે સુખી તો સુખ માહરે, તમે દુખમાં તો દુઃખ
માહરે દેહ; એમાં શો સંદેહ; સાથે રાખ્યાં ૩
જે કાઈ પરણ્યા પછી રહે પીયરમાં, અવતાર બળો ધીક
એહ, મુલા જેવી તેહ; સાથે રાખ્યાં ૪
સ્વામી તમે વિના મંદીરને મળીયાં, ભાસે પરવત માટા સ
માન; વસ્તીતો વેરાન; સાથે રાખ્યાં ૫
માહા વનમાં ભરી વસ્તી ભાસશે, બપોરે પામીશ ઘરશન
દાન; કૃપાના નિધાન; સાથે રાખ્યાં ૬
અમ સસરાને માન પીતા સહ, ભલે જીવે કરો રૂડા રાજ
મને મહારાજ; સાથે રાખ્યાં ૭
સ્વામી શું કરે ભાઈ ભોળાઈને, સ્વામી શું કરે સર્ધપર
સમાજ, કેનું નથી કાજ; સાથે રાખ્યાં ૮
સાચુ મગપણ જગમાં સ્વામી તણું, ખાંતે સ્વારથી સધળો
સંસાર, કુટુંબ પરિવાર; સાથે રાખ્યાં ૯
મારા લાડ જાણજી તમે લાલજી, ખીજે નથી આંસુનો
લોનાર, કે એકે આખાર; સાથે રાખ્યાં ૧૦
કાપા પ્રાણ થકો જે જુદા રહે, તો હું તમથી જુદી પડી
જેક, રહું તજી દેક; સાથે રાખ્યાં ૧૧
જે કાઈ જગથી જુદી પડી મંજી, રાખે દુધમાં કરી
બિવેક, જીવે પળ એક; સાથે રાખ્યાં ૧૨
તમે સુખના સાગર રહો વેગળા, પછે શું કરે રાજને પાટ;
હવેલીના ઠાક, સાથે રાખ્યાં ૧૩
મને હીરના ચીર ગમે નહિ, મને ન ગમે ધરાજાના ધાટ
મટાટો હિમાટ; સાથે રાખ્યાં ૧૪

હુંતો તમને હીઠે થાઉં દેખતી, આજી હીઠે તો આંધળી
 ભીંત જનમની એ રીત, સાથે રાખ્યાં ૧૫
 મેતો શેઠ તોડી સરવ લોકથી, બાંધી તમ મંગે પુરાણ
 પ્રીત, ચોરાયું છે ચીત; સાથે રાખ્યાં ૧૬
 જમવું છવન તમથી-નુદા પડી, હોય વિધવિધનાં પડવા
 ન, તે વિખના નિશાન; સાથે રાખ્યાં ૧૭
 હરીએ ભિજન તમ સાથે ભાવતાં, હોય કેવળ શાક કે
 પાન; તે મવા સમાન. ૧૮
 સ્વાગી તડકાને તાપ વર્ષશાખના, તેતો બાણીશ ચંદ્ર ૩
 કાશ; રહે તમ પાસ, સાથે રાખ્યાં ૧૯
 મુજને મેલી જો પંથ પધારશો, આવી મળવાની ન થર
 શો આશ; નહીં પામું નાશ. સાથે રાખ્યાં ૨૦
 કરતી વાત હજી પડી ધરણીએ, નારી જનકી ધર્મ નિ
 રાશ, કહે લેતી સ્વાસ; સાથે રાખ્યાં ૨૧
 દયા કરી દેવ દસપતરામને, સતી સીતાને દેખી ઉદાશ;
 જતાં વનવાસ. સાથે રાખ્યાં ૨૨

ગરબી ૨૭.

રામચંદ્રજી ને સીતાના કાગળોના ધાળ.

માઝરે માધા મુલનું એ રામ.

સ્વસ્તી શ્રી પુરી બંડા સોહાગણી,

જ્યાં રાજે છે જનક કુમારી,

પ્રીતમ બજે પ્યારીને.

શહેર અખંડ એવાતન નમ તણું,

મિલી આશીશ વાંચો અમારી;

પ્રીતમ બજે પ્યારીને.

- ગોરી દેવના જોગે જુદા પડ્યા,
 પણ પ્રાણ મારા તમ પાસ;
 પ્રીતમ લખે જુમારીને. ૧
- ખેસુ બાગ ખગીએ કે ખંગલે,
 રહુ તમ વીના અધીક હુદાશ. પ્રીતમ લખે ૨
- તારો સ્નેહ ઘડી ઘડી સાંભરે,
 તારો ભાવ ભુલ્યો કેમ જનપ. પ્રીતમ લખે ૩
- મારે અરથે તમ બાળાપણ થકી,
 તજ્યો સમગ્રો પીપર પરીવાર. પ્રીતમ લખે ૪
- મારાં લેશ પયન નથી લોપીઆં,
 નથી કોપીઆં કહીએ જગાર. પ્રીતમ લખે ૫
- તારી નમ્રતા અઅતથી ગળી,
 જળી શોભીતો શાંત સ્વભાવ. પ્રીતમ લખે ૬
- જેથી મનની હુદાશી તરત મરે,
 તારા બાલનો એવો બનાવ. પ્રીતમ લખે ૭
- ગોરદે ગુણ કેમ તારા વીસરે,
 કેમ વીસરે વિનાય ભર્યાં વેણ. પ્રીતમ લખે ૮
- હેત વસ્તુ વદન તાર વીનતા,
 મારા નીરખવા તજ્યે છે નેણ. પ્રીતમ લખે ૯
- દોલશે તુજ વીના દીલમાં ગોરે નહી,
 પીવું પાણી કે જમવું અનાજ. પ્રીતમ લખે ૧૦
- રાતે રાધન આંખે રાતી થઈ,
 લોક પુછે તે આવે છે લાજ. પ્રીતમ લખે ૧૧
- ગોરી મનમાં ધારજ ધરી રાખવી,
 કાલે ભાગશે ભવના વિલોગ. પ્રીતમ લખે ૧૨
- જેથી રોઝે આપણા જગપતી,
 એવો અદોનીશ કરવો હુદોગ. પ્રીતમ લખે ૧૩

ને ને વ્રથ પાડેશીઆ શુષ્ક છે,
 તેને પ્રીતથી કહેને પ્રણામ. પ્રીતમ લખે ૧૪
 વીભોક્ષણ મારા મોત પવિત્રને,
 કહેને જરનું હોય ને કામ. પ્રીતમ લખે ૧૫
 જોઈતી જસ્ટુ જર મંગાવજો.
 કામો વાતે મુઝાશો ન મન. પ્રીતમ લખે ૧૬
 કામ દેખીશું હીવશ આનંદના,
 જાણે વીસરી આ હુઃખ ભર્યા દન. પ્રીતમ લખે ૧૭
 ને ને પ્યારી તમારી સાહેલોઆ,
 તેને પાણુ મારો કહેને જુદાર. પ્રીતમ લખે ૧૮
 સાચુ સસરાની આશીશ સુંદરી,
 મળશે ભામનીને ભરધાર. પ્રીતમ લખે ૧૯
 વધે સ્નેહ ને સંપ સુજન સાથે,
 તેથી તન ગન રાખજો રેક. પ્રીતમ લખે ૨૦
 અગ્ર થેડી અવનિ આવશું,
 એમ દલપતરામનો દેવ. પ્રીતમ લખે ૨૧

ગરબી ૨૮.

સીતાજીના કાગળનું ધાળ.

રાગ હપઃ પ્રમાણ.

સ્વસ્ત શ્રી સંસ્થાન જોડાગણ,
 જ્યાં રાજે સદા રહુનાથ;
 કાગળ લખે કામની.
 લખે લકા થકી સીતા સુંદરી,
 હેતે વદે જિહી જોડ હાથ. કાગળ લખે ૨
 યમ આવે તમારો પ્રીતે ભરથો,

- વાંસી ધરો વીસરામ, કાગળ લખે ૩
 પાણી જીવન તમથી નુકસાં પડે,
 ઘણા દિવસ થયા ધનશ્યામ; કાગળ લખે ૪
 જાહે મન મળવને અઠળાપ છે,
 ઘડી એક તે જુગ જેવો જાય. કાગળ લખે ૫
 મારાં નેણનાં નીરથી નાથજી,
 મુતા રજનીમાં સેજ નીંબાય. કાગળ લખે ૬
 ઘેર ચાલો હવે તો ઘણો ધર્મ,
 નહી તો જીવડો જનશે જરૂર. કાગળ લખે ૭
 દેવે પાંચા આપી હોય પીંડમાં,
 હોડી આપું દેશાવર દુર. કાગળ લખે ૮
 વાલા નીચ નવી વારતા વાંચીએ,
 જેથી પાગીએ પુરો પ્રમાદ. કાગળ લખે ૯
 ચતુરાઈનાં ચોજ હું ચાલવું,
 આવો વિદ્યાનો કરોએ વિનાદ. કાગળ લખે ૧૦
 ત્રાંખા કુંડી જાંડો રૂડી આપતી,
 ભાવે ભરે ગહી નીરમળાં નીર. કાગળ લખે ૧૧
 ખેડા ખાતોડે ચડી મારા ચોકમાં,
 સ્વામી નવરાવુ જોળી શરીર. કાગળ લખે ૧૨
 કરે સરસ રસોધ રૂડી રાંતથી,
 પ્રીત પી સી ખેસુ હું પાસ. કાગળ લખે ૧૩
 એવા દિવસ તે ક્યારે દેખાડશે,
 ક્યારે અંતરની પુરશે આશ. કાગળ લખે ૧૪
 સ્વામી તમ વિના પીપરને સાસરે,
 સુનો લાગે છે સઘળો સંસાર. કાગળ લખે ૧૫
 મારા માથાથી મુઘા પ્રભુ તમ,
 મારા આત્માના છે આધાર. કાગળ લખે ૧૬

આવે પરવના દિન સુખ સરવને,
 હુંતા શોક હ્રદાયી સદાય. કાગળ લખે ૧૭
 ગાજી મધને દમકે દામની,
 આખી જામની જપ તથાય. કાગળ લખે ૧૮
 હુંતા સુની દેખુ સુખ સેજડી,
 ખાજી મંદીર ખાવાને ધાય. કાગળ લખે ૧૯
 ભરી વસ્તી હજડ ફેવી ભાસે છે,
 એક તમ વિના તિબુવન રાય. કાગળ લખે ૨૦
 વાહલા હું તમને કેમ વીસરી,
 કેમ વીસરયુ દાદાનું વન. કાગળ લખે ૨૧
 પત્ર વાંચીને વેડેલા પધારજે,
 સ્વામી શરીરના કરજે જતન. કાગળ લખે ૨૨
 ડાઘને દુગિયાં દિખાને દુખ પામતા,
 તેવી નાય તમારી છે રેવ. કાગળ લખે ૨૩
 આવે અવસરે કેમ કઠણ થયા,
 હમે ફજવતરામના દવ. કાગળ લખે ૨૪

ગરબી ૨૯

સુધરેલી સ્ત્રી વિશે.

“શોક સગાળસા સધને શોવે, એ રાગનું છે.
 જોને સુધરેલી નારીરે, સગ સુખી તે સંસારી. ૨૬૦
 નિરમળ નમણાં દિવે નિરંતર, નેહ ભરલાં નાથ;
 મનને હરે એવાં મુખથી ખરના, વિણીને લેઈએ વણ જોને;
 સ્વામીના ચિતમાં શોક કે ચીતાં, જો જાણે લવલેશ;
 હેતે હથાવીને હોંમત આપે, કાષે સમુજો કમેશ. જોને
 પુછીને જોતાં પધારા પતિની જો મરણ ન જણાય;

પરધેર તો શાનું પમલુજ માંડે, પીપર પાણ નવ જાવ. જોને૦
 વરજીના મનની મરજી પ્રમાણે, કામ સંગ કરનાર;
 મુંદરી જે ભાગ્યશાળીના સાર, સરજી સરજનહાર. જોને૦
 મુપનામાં કહિ કાઢની સાથે, ટંટાકુરે નહિ તેહ;
 મેલ વિનાનું મનપાણી નિરમળ, નિરમળ દિશે દેહ. જોને૦
 આપે પ્રભુ એવો વૈભવ પામી, પાત્રે પરી સંતોષ;
 મંકટમં પાણ સ્વામીની સાથે, રીસ ન રાખે રાસ. જોને૦
 ગામમાં હોય ગરીબ પાતાથી, તેનું જીવે સુખ તોલ;
 દોલતવાળાની દોલત દેખી, જાણે ન હલકા જાલ. જોને૦
 સ્વામીનો શુદ્ધ સ્વભાવ ગમે, મન રાખે સ્વામીને રૂપ;
 પર પતિનેતો પથર જેવા જાણે, હોય જો ભારે ભુપ. જોને૦
 સાંભળે શબ્દ શિષ્યામણના તે, જીવમાં ચોટી જાવ;
 દુરમુખ દેખીને દુરથી નાણે, સદ્ગુણ શિષ્ય સદાય. જોને૦
 આજણ ઊધ અતિસે ન હોય, હોય ઉલોગી અંગ;
 મંદકી તો જોને દિહી ન ગમે, ન ગમે નકારો સંગ. જોને૦
 સ્નેહ વધારે ને શોક ઘટારે, લોકમાં પાત્ર લાગ;
 એવો ગળે જો આ દુનિયામાં, સ્વર્ગ ધરેશો કાળ. જોને૦
 પ્રાણ પુન્યથી પુરે પાત્ર, નહતમ એવી નાર;
 જલપતરામ કહે દુનિયામાં, જન્ય એનો અવતાર. જોને૦

ગરબી ૩૦ મી.

વેહેમ તજવા વિરોધી.

ને કાઢ અપાકા માલને આરાધણે લોલ, એ રાગ,
 સુગ્રી શિખવા વિવેક એક વાતડીરે લોલ,
 મુરુ મુરખપણ છેક ખુલે છાતડીરે લોલ,
 મુખ્યા ગુણ ભરેલા અંધ ભણી ભાવથી લોલ;

પામી સ્ત્રી સતીના પંથ તે પ્રભાવથીરે સોલ.	૨
તજી વેડેમ ભરી વાત વેડેમોએ કહીરે સોલ;	
ભુત જતને પિશાચ સાચ છે નહીરે સોલ;	૩
દેરા ચોઠી મંમ જંત્ર બુઠા બાણજીરે સોલ;	
આશા કુચકાની તંત્રમાં ન આણજીરે સોલ.	૪
દેતા ઠામ કરે ઠામ દેવ દેવીએરે સોલ;	
ડેલે ઠામ ઠામ વાત એવીએરે સોલ.	૫
હસે મપ વરખ કુંભ ડગે જોશીએરે સોલ;	
અણ ભુજાણીને હંભ હમે રોશિયારે સોલ.	૬
કેક પુત્ર પુત્રી કાજ અતા ખાપછેરે સોલ.	
તણ લાજ જોગીરાજ પાસે ભાપછેરે સોલ.	૭
વશિકરાણી વાતથી લુટાપછેરે સોલ;	
ભોળી ભામનીએની જાત તે ઠગાપછેરે સોલ.	૮
અરૂ માનીને અચિત ચિત એતજીરે સોલ;	
ધરે ગાવા હાવા ગીત હૈએ હેતજીરે સોલ.	૯
જસે ભુલ્યા ભરયા ભરમ મરમ બાણજીરે સોલ;	
પાળવા પવિત્ર ધરમ ધર્યા આણજીરે સોલ.	૧૦
ભજી રાજાધિરાજ મહારાજનેરે સોલ.	
શેવે કાજ વળી આજ પામી લાજનેરે સોલ.	૧૧
તજી તુચ્છ જોવી રૂવ અહમ્મવતારે સોલ;	
રીજો દલપતરામનો દેવ દેવતારે સોલ.	૧૨

ક્રોધ વિશે ૫૬ ઉ૧.

નાથ કેસે ગંજડા મંધ છોડાવો. એ રાગનું.

ક્રોધ પર ક્રોધ, ન કરશો કદાપી અતો ક્રોધછે પુરણ પાપી,
ક્રોધ પર ક્રોધ ન કરશો (ટેક)

ક્રોધ કુમ્ભાધ અતિ ઉપજાવે, સદ્ય સુમ્ભાધને ઠાપી
વાહાજા માંહી વીરાધ નધારે, શોધ સમુજો ઉથાપી ઢાઈ.
કૃત્ય અકૃત્ય કરું ન વિચારે, જ્યારે રીશ રહે વ્યાપી;
મુખનું વચન ફરી મુખમાં નવ પિચ્છે, જાપ પટાળે છાપી.
ક્રોધ પર ૦ ૨

આપની સઘળી એ બિસરી સુમતિચો, ક્રોધ કુમતી જોને
આપી; નહી કરવાના કાગ કરો નર, રોપાજો વનમાં વિલાપી.
ક્રોધ પર ૦ ૩

ક્રોધ કરી ફરી ફરી પસ્તાપા, જો હતા પ્રોટ પ્રતાપી;
દ્વજપતરામ કહે કુનીયામાં, ખ્યાત છે વાત સદ્યાપી.
ક્રોધ પર ૦ ૪

ગીત ૩૨.

જ્યારે સીતાજી પરણીને ઉઘ્યાં ત્યારે પોતાની અહેનપણીને
પોતાના હરખની જો વાત કહી તે વિશનું ગીત,
છઈએ જાળામાં ધાલી ખીચડી, છઈએ મેર ઘેર રાગી
હોકરી એ રાગનું.

ઉઘ્યાં પરણીને જો સમ જનકી;
વધ્યો હઈડામાં હરખ વીવાં થકી. ૧
મળી શાણી શાહેલી ને સુંદરા,
બાળી બાલ અતોલ ખુશી ભરી. ૨
સખી સાંભળ કહું એરે વાતડી;
મારી આજ શીતળ ધઈ છાતડી. ૩
મારો હરિવર હાથ બાલીઓ;
મને અખંડ ચુકે એને આલીઓ. ૪
વર પામી સુંદર વર વિકલો;

મંત્રો કાને સુણવો તે તો હીલ્લો.	૫
મને પણ હવે ન ગમે પીપરમાં;	૬
સાઈં મન માણુ શામ શરીરમાં.	૭
વર મળ્યાં મને હેલ વાંકડો.	૮
હૈયોદને ન રાખીએ આંકડો,	૯
વર પામી હુંતો વરણાગીઆ;	૧૦
મંત્રો ભવો ભવ એ વર માગીઆ;	૧૧
મને મન મગતુ મળ્યું સોસરં;	૧૨
હવે કેમ ધડક મનમાં ધરં.	૧૩
મારી એ સંગે નેણે સગાર્ધ કરી;	૧૪
એને આશીશ આપુ ફરી ફરી.	૧૫
ગુરને શીર નામુ લળી લળી;	૧૬
મને પરાણાવી એ વરને વળી.	૧૭
હવે મન ગમતા સુખ માનીએ;	૧૮
કેમ કોઈની શરમ દીલ આણીએ.	૧૯
મારે કસુર ન રહી કોઈ વાતની;	૨૦
મારે માયા ટળી માત તાતની.	૨૧
મને ગાનીતી કરી હરી થાપથ;	૨૨
હું તો ને ને માગીશ તે તો આપશે,	૨૩
મારે નીસરી ખાણુ એ કરમની;	૨૪
વાત મુરખ ન જાણે એ મરમની.	૨૫
પુન્ય પુરવે એ હીધાં હશે ધાણાં;	૨૬
તેણે પામો ચરણ પીઠી તણા.	૨૭
વરતે દાન કરે નેને કારણે;	૨૮
તેને પામી હુંતો સુતી પારણ.	૨૯
હુંતો કાશો કેદારમાં નવ ફરી;	૩૦
હુંતો ઘેર બેઠાં એ વરને વરી.	૩૧

હવે સગા સંબંધને શું કરે;	
હું તો સુંદર વરની સાથે કરે.	૧૬
મન માન્યું છે દસરથ લાલમાં;	
વર લખ્યા બુદ્ધ મારા ભાલમાં.	૨૦
ભુલી દુરમતી દુરગુણી દેવને;	
પરાણી દલપતરામના દેવને.	૨૧

રૂસાણી તોડવા વિશેનું

હું તો ધધિરને પુજવાને નીસરીરે લોલ;	
ચોખ્ખા કંકાવગી વીસરીરે લોલ. એ રાગ.	
કહું તે સખી તુ કાઢીને કહીશ મારે લોલ;	
કાલે રહ્યાના કંથ રીશ મારે લોલ.	૧
એક ખાલ ન આંચો મારા ઉચ્ચાર મારે લોલ;	
તે વડીએ હું પડી વિચાર મારે લોલ.	૨
શાને માટે રીસાચો જન્યો સાસુનેરે લોલ;	
આખે પ્રવાહ વહે આંસુનેરે લોલ.	૩
ખાન પાનને ભુલી હું ગીત ગાનનેરે લોલ;	
ભુલી શરીર ફેરા ભાનનેરે લોલ.	૪
દોઢે કુલ થાય શુભ તો શરીર મારે લોલ;	
હેત મધું કુટી હિર ચોર મારે લોલ.	૫
મને શુભી સમાન લાભ્યું સાસરેરે લોલ,	
મુજે નહિ ને હવે શું કરે લોલ.	૬
મંડો મંદો આકાશે ભલા ભાગનેરે લોલ;	
ભડો ભડો તે જાણ્યું આગનેરે લોલ.	૭
મના પોપટ ખાલે મુખ મીઠારે લોલ;	
કુખમાં મં શત્રુ નેવાં દીઠારે લોલ.	૮

ભાશે વાડી તો ભયંકરથોરે લોલ;	
આંખચોના પાટા જેવી આરશીરે લોલ.	૯
હુંતો હુઠી જઈ જમી હોવા આગજેરે લોલ;	
કાંઈક પડે નજરે ત્યાં કાગજેરે લોલ.	૧૦
વિધિ ચોષેતો સ્ત્રીજાધનું ચોપાનીયુંરે લોલ;	
વાંચવા 'તે સારું મન માનીયુંરે લોલ.	૧૧
મરખી રસાણું તોડવાની રડા રાગમાંરે લોલ;	
ભાળી રપાળી છેલ્લા ભાગમાંરે લોલ.	૧૨
લઈને ગાવા લાગી હું જીભ જે ધડીરે લોલ;	
ત્યાંથી હુઠીને આવ્યા તે ધડીરે લોલ.	૧૩
હેત આણી પખાણી વાણી ખાલીઆરે લોલ;	
દીલમાં દુરામીને ધણું ડોલોઆરે લોલ.	૧૪
જાણું ધનરે ધડીને ધન રાતડીરે લોલ;	
છુટ્યો કલેશ હરી છાતડીરે લોલ.	૧૫
ભલે આવ્યો આકાશ ચડી ચંદ તુરે લોલ;	
આપે છે આજ તો આનંદ તુરે લોલ.	૧૬
એમ સ્ત્રીજાધથી જાણ ઉપજ્યોરે લોલ;	
ભાઈરે કવિ તારે ભલું થન્તેરે લોલ.	૧૭
ગરખો સાંભળીને રાખશે જે રસાણુંરે લોલ;	
પાપ તેના માથે પૃથ્વી તણુરે લોલ.	૧૮
જેમાં ખુદ્ધિ વિશેષવાળું જે હશેરે લોલ;	
તુરત તે અખાલા તણ ખાલશેરે લોલ.	૧૯
બીતી નાર તે લગાર નાવે વળીરે લોલ;	
સંપે વસેા મઠા સાંભળીરે લોલ.	૨૦
તેથી વસવું મળીને જરમ સો ખસેરે લોલ;	
પંખીના માળાની પેઠે તે થશેરે લોલ.	૨૧
નહી ક્યારે કલેશ લેશ કીજીએરે લોલ;	

(૫૨)

ધ્યારથી પ્રેમરસ પીગ્ધરે લોલ.	૨૨
મહારાજ ધીરાજ તેથી રીજશે લોલ;	
નહીતો ખરેખરા તે ખીજશે લોલ.	૨૩
રૂદેરાજા રૂડા દસપતરામનારે લોલ;	
કુટાટી પ્રકારે કુણ કામનારે લોલ.	૨૪

ગરબો.

ઉદેપુરના રાણાનો કેશ વિરાનો.

યાય છે કેઈ કીધાથી કુંપ કુંપ તે કુટુંબે લોલ;
 સંધ્યુ જાણ સમુદ્ધિ સુખ, જગનમાં જોડું લોલ;
 મરવુ જાત વિવાનું યાપ કે, કેઈ કીધા ધકારે લોલ;
 ભાઈર જગમાં લજ્યા જાણ, તમે જાણો નકીરે લોલ;
 વળી એક કુંપ કુંપ તેની વાત, સુણી વિધારજોરે લોલ;
 હેત ધરીને હીન રાત, હૈયામાં ધારજોરે લોલ;
 જોઈ કુંપ થયું એક વાર, તો દુર સમન્તુ ધરો લોલ;
 મધો હીન હીન ખાએ માર કે, તોયજી ત્યાં જશે લોલ;
 છે એક જાદું ઉદેપુર ગામ કે, દોષ દેશમાં લોલ;
 રાણી રાજા કરે તે કામ કે, જાણે વેશમાં લોલ;
 કેઈ કીધાનાં નામ રજાવ, કુવળને ધણી લોલ;
 નારી પાંચ તણા એ નાવ, રૂડો રણીઆમણીરે લોલ;
 એક હીન કેઈ કીધો ભુપાળ, મળીને મુંડળીરે લોલ;
 ચડતે રંગજાડોલને માળ, પડ્યો ધરાણી રૂળીરે લોલ;
 તેના પડતે છુટ્યા પ્રાણ, ધણી માઠી ધઈર લોલ;
 જ્યારે થયું પુરજનને જાણ કે, ધીરજ નવ રહીરે લોલ;
 વરત્યો પુરમાં આહાકાર, રૂવે નર નારીઓરે લોલ;
 કેઈને બહુ કીધો ધિકાર, જોઈ નર મારીઓરે લોલ;

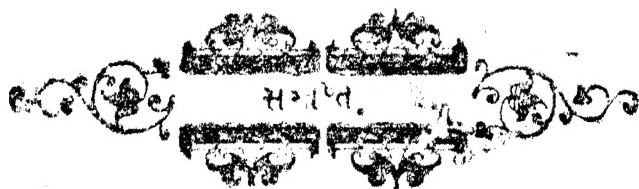
જમમાં બહુ ખપનો નર જોઈ, વિના માતે મુવેરે લોભ;
 કેઈ કીધાના છે કુળ જોઈ, વિચારીને જીવેરે લોભ;
 રાણી ગુણ રતીનાં તુલ, જોણે મર્યા સમરે લોભ;
 કીધું કેઈ અમારે કુળ, કહી ન કરો તમરે લોભ;
 એ અવસાની સે જોઈ આજ, હૃદયે ગાડીએ લોભ;
 મદીરા કેઈ તજે મહારાજ, કહી પાણ નવ પીએ લોભ;
 જગમાં જો નર ચતુર સુજાણ, સુણી વિચારશે લોભ;
 અક્ષત હીણા પુરષ અજ્ઞાણ, સુણી વિચારશે લોભ;
 જો જન જો લજ્જત ખાનાર, કે કેઈ કરે સહીરે લોભ;
 તે જાણનારને ફટકાર, પથર જમ્યા નહિરે લોભ;
 કપડાં ધોવા આવત ઠામ, બલા ઉપકારમારે લોભ;
 કાલું કીધું જીવત હરામ, કશો નહી સારમારે લોભ;
 જ્યોત કાણ અભાગી હોય કે, મુખ કામુ કરે લોભ;
 છોડી ધી સાકર રસ કાઢ, અમલ મુખમાં ધરે લોભ;
 એ છે હલકા જનનું કામ, જોને લજ્યા નહિરે લોભ;
 જોયો વરણ ન લેવે નામ, મદીરાનું ઠહીરે લોભ;
 ફીટરે નર કરનારા કેઈ, કે નફ્ટ તું ધરે લોભ;
 જમમાં તુથી સારો ખેલ, કે તાણે ગાડીએ લોભ;
 કેઈ કીધાની સાચે રોગ, સચેત શરીરમારે લોભ;
 ફરી નહિ આવે એવો જોગ, અંતર પીડમારે લોભ;
 શિક્ષા સહુ કાઢી ધરજો કાન, કે દસપતરામનીરે લોભ;
 જો હોય જગમાં પુરુષ સુજાણ, તેના કામનીરે લોભ.

પ્રભાતિયું.

હઠની હઠની હઠની કીકરી
 કાં ધરે આશ નાશ માંડી;

(૫૪)

ઐમ બાણી વહી પુત્રીની માત કહે,
 હારે હારે હઠ ગાહી.
 કાળ વહી જાય છે દંત પાવાણ તણા,
 થાય છે દુખ પ્રગટ સુધ રહેતાં;
 દંત પાવન કરી સનાન કર ચપળપદ,
 બજ પછી ઈદ તાન સેહેતાં.
 કર જરા હાજરી હારની રૂચી થકી,
 કર પછી પાઠ તાહારો;
 પાઠ કર ચીત દઈ તજ રમત સ્વસ્થ થઈ,
 જન્મના જન્મનો જાય મારે.
 જે ભક્ષી ખેડેનિચો ઐમ આચરો,
 તે બને ઐદ સહ સાચે;
 જે રજ રમતમાં તે ભક્ષ ભક્ષ ગમે,
 તેને આંત્ર અવગણમ દુખ માયે.
 દાસે મોહન કહે જ્ઞાન તહાં દુખ નહી,
 ઐમ સત સુચના જ્ઞાણ ચારો;
 જા હવે ગુરુ કને સમજ કાંઈ બાતને,
 ચપજ ચીત રાખજો ખેડેન મારી.

અનુક્રમણીકા.

ક્રમ.	શીર્ષક.	પૃષ્ઠ.
૧	આજીવન વિશે...	૫
૨	હાડીઓને ભાણવા વિશે...	૫
૩	ગોળા વિશે...	૬
૪	સુંદરબાઈને સાંસરે જતાં શિખાભાણુ...	૮
૫	સંજનીને શિખાભાણુની...	૯
૬	ધેલી મુસાફરીની...	૧૦
૭	ધુસણ્ણની...	૧૧
૮	શિયળ વિશે...	૧૨
૯	જીને ભાણવા વિશે...	૧૩
૧૦	સાત વારનાં વખાણુ...	૧૩
૧૧	ભૂડી ભારત વિશે...	૧૪
૧૨	દૂધ નર વિશે...	૧૪
૧૩	દેહીઓને ઉદ્ધમ કરવાની...	૧૬
૧૪	મુલા પછવાડે ન રોવા વિશે...	૧૮
૧૫	શિવજીનું બોધ...	૧૯
૧૬	લગનમાં કાગળો ન ગાવા વિશે...	૨૦
૧૭	સંપાવિશે...	૨૧
૧૮	કેફાના અવશ્યાણુ વિશે...	૨૨
૧૯	કેફીના જીને પરતાવા વિશે...	૨૩
૨૦	કેફીના ધરનો હેવાજ...	૨૪
૨૧	સંજનોએ કેફ કરવાનો વિચાર ન કરવો...	૨૬

૨૨	કેફના અવગુણ વિશે...	૨૬
૨૩	કળીકાળમાં કેફીને એવવાણી.....	૨૮
૨૪	કેફીની બધરીના મહીના...	૨૯
૨૫	કેફીના અવગુણ વિશે...	૩૨
૨૬	સારા માણસે કેફીની સંગત ન કરવી.....	૩૪
૨૭	બરધાર વશ કરવા વિશે...	૩૬
૨૮	જ્યારે રામચંદ્રજી તથા લક્ષ્મણ વનમાં પાંચાત્યા ત્યા ફે સીતાજીએ કહ્યું કે હું પણ સાથે આવીશ તે મુજે રામચંદ્રજીએ કહ્યું કે તમે પીપર જાઓ તે સમજું ધોળ...	૩૭
૨૯	સીતાજીના જવાબનું ધોળ.....	૩૯
૩૦	રામચંદ્રજીને સીતાજીના ઠાગજો..	૪૧
૩૧	સીતાજીના ઠાગજનું ધોળ..	૪૩
૩૨	સુધરેલી સ્ત્રી વિશે.....	૪૪
૩૩	વેદમ તજવા વિશે.....	૪૬
૩૪	કોષ તજવા વિશે.....	૪૭
૩૫	જ્યારે સીતાજી પરાણીને કહ્યા ત્યારે પોતાની બહેન પણીએને પોતાની હરખતી જે કહી વાલ તે વિશેનું મીત	૪૮
૩૬	રશમ્બુ તોડવા વિશે.....	૫૦
૩૭	હોપુરના રાજા વિશે.....	૫૨
૩૮	પ્રભાતીયું.....	૫૩

